

سؤالات تستی:

۱. منظور از «سرزمین مقدس» که به گواهی تاریخ، مهد پیامبران الهی و سرزمین ظهور ادیان بزرگ بوده است، کجاست؟ ب ۵۳۱
- أ. بین النهرین ب. شامات ج. مصر د. شبه جزیره عربستان
۲. این عبارت «أَلَا قُبُلُ الشَّاهِدِ الْغَائِبِ» مربوط به کدام واقعه تاریخی است؟ ب ۵۶۳
- أ. هجرت به مدینه ب. غدیر ج. لیلۃ المبيت د. آغاز دعوت علنی در مکه
- * وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ. (انعام-۵۲)
۳. منظور از «وجه» در آیه چیست؟ ج ۶۲۴
- أ. صورت ب. رضایت ج. ذات د. پاداش
۴. با توجه به تفسیر آیات سوره حمد، کدام گزینه صحیح نیست؟ ج ۳۲-۲۹
- أ. صفت رحمان اشاره به رحمت عام خدا است ب. اساس کار خدا بر رحمت است و مجازات جنبه استثنائی دارد
- ج. عالمین اشاره به موجودات جاندار عالم است د. الف و لام در کلمه الحمد برای جنس است

سؤالات تشریحی:

* «إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ» (الفاتحه-۵)

۱. توحید عبادت و توحید افعال را توضیح دهید. ۳۴

توحید عبادت: آن است که هیچ کس و هیچ چیز را جز ذات خدا شایسته پرستش ندانیم، تنها به فرمان او گردن نهیم و از هر نوع بندگی و تسلیم در برابر غیر ذات او بپرهیزیم. توحید افعال: آن است که تنها مؤثر حقیقی را در عالم خدا بدانیم. نه این که دنبال سبب نرویم بلکه معتقد باشیم هر سببی هر تأثیری که دارد به فرمان خداست. این تفکر و اعتقاد، انسان را از همه کس و همه موجودات می‌برد و تنها به خدا پیوند می‌دهد.

* «لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَبْنِي إِسْرَائِيلَ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ» (المائده-۱۷)

۲. سه ادعای بی اساس مسیحیان در مورد خدا را نوشته و پاسخ خداوند بر ابطال عقیده الوهیت مسیح (ع/اسلام) را بنویسید. ۵۲۸

۱. به خدایان سه گانه معتقدند ۲. خدای آفریننده هستی را یکی از خدایان سه گانه می‌شمرند و به او خدای پدر می‌گویند ۳. خدایان سه گانه در عین تعدد حقیقی، یکی هستند که از آن تعبیر به وحدت در تثلیث می‌شود. قرآن برای ابطال عقیده الوهیت مسیح (ع/اسلام) چنین می‌گوید: بگو خدا بخواهد مسیح بن مریم و مادرش و همه کسانی را که روی زمین هستند به هلاکت رساند، چه کسی می‌تواند جلوگیری کند؟

* «يَتَّيِّبُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ» (المائده-۳۵)

۳. منظور از «توسل» چیست؟ ۵۳۹

منظور از توسل این نیست که چیزی را از شخص پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) یا امام (علیه السلام) به طور مستقل تقاضا کنند، بلکه منظور این است که با اعمال صالح، یا پیروی از پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) و امام (علیه السلام)، یا شفاعت آنان و یا سوگند دادن آن‌ها - که خود به مثابه احترام و اهتمام به ایشان و نوعی عبادت است - از خداوند چیزی را بخواهند.

* «إِنَّا وَلِيُّكُمْ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ» (المائدة-۵۵)

۴. معنی و منظور از «ولی» در آیه چیست؟ دلیل آن را بنویسید. ۵۵۳

منظور از «ولی» در آیه، ولایت و سرپرستی و تصرف و رهبری مادی و معنوی است؛ زیرا این ولایت در ردیف ولایت پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) و ولایت خدا قرار گرفته است و هر سه با یک جمله ادا شده است.

* «... وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ۗ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ» (انعام-۱۰۷)

۵. تفاوت «حفیظ» و «وکیل» چیست؟ ۶۵۹

حفیظ به کسی می‌گویند که از شخصی یا چیزی از وارد شدن ضرر و زیان مراقبت می‌کند. وکیل به کسی می‌گویند که در جهت جلب منافع برای کسی می‌کوشد.

* «يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ» (المائدة-۹۵)

۶. فلسفه تحریم «صید» در حال احرام چیست؟ ۵۸۴

می‌دانیم حج و عمره از عباداتی است که انسان را از جهان ماده جدا کرده و در محیطی مملو از معنویت فرو می‌برد. تعینات زندگی مادی، جنگ و جدال‌ها، خصومت‌ها، هوس‌های جنسی، لذات مادی، در مراسم حج و عمره به کلی کنار می‌روند و انسان به یک نوع ریاضت مشروع الهی دست می‌زند، و به نظر می‌رسد که تحریم صید در حال احرام نیز به همین منظور است.

* «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ۗ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ» (انعام-۱)

۷. طبق روایت امیرالمؤمنین (علیه السلام)، این آیه به چند طائفه از منحرفان پاسخ می‌دهد؟ نام ببرید. ۵۹۸

در حدیثی از امیرمؤمنان (علیه السلام) در تفسیر این آیه چنین نقل شده است: این آیه در حقیقت به سه طایفه از منحرفان پاسخ می‌گوید: اول: به «مادی‌ها» که جهان را ازلی می‌پنداشتند و منکر خلق و آفرینش بودند، دوم: به «دوگانه پرستان» که نور و ظلمت را دو مبدأ مستقل می‌دانستند، سوم: به «مشرکان عرب» که برای خدا شریک و شبیه قائل بودند.

* «وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ ۗ مَنْ يَشَأِ اللَّهُ يُضِلَّهُ وَمَنْ يَشَأِ يُجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ» (انعام-۳۹)

۸. در آیه شریفه، معنای هدایت و ضلالت که به اراده خدا نسبت داده می‌شود، چیست؟ ۶۱۷

گاهی اعمال فوق‌العاده زشتی از انسان سر می‌زند که بر اثر آن تاریکی وحشتناکی روح او را احاطه خواهد کرد. در این حال چشمان حقیقت بین از او گرفته می‌شود، گوش او صدای حق را نمی‌شنود، و زبان او از گفتن حق باز می‌ماند. اما به عکس گاهی چنان کارهای نیک فراوان از او سر می‌زند که یک دنیا نور و روشنایی به روح او می‌پاشد، دید و درک او وسیع‌تر، فکر او پر فروغ‌تر و زبان او در گفتن حق، گویاتر می‌شود، این است معنی هدایت و ضلالت که به اراده خدا نسبت داده می‌شود.

* «قُلْ إِنِّي هَدَيْتَنِي رَبِّيَ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِثْلَ آبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۗ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ» (انعام-۱۶۱)

۹. ا. با توجه به آیه، علت ذکر کلمه «قل» را بیان کنید. ب. معنای لغوی و اصطلاحی «حنیف» را توضیح دهید. ۶۹۲

ا. ذکر کلمه «قل» در این آیات، و مانند آن‌ها در متن قرآن، برای حفظ اصالت قرآن و نقل عین کلماتی است که بر پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) وحی شده و به تعبیر دیگر، پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) هیچ‌گونه تغییری در الفاظی که بر او وحی می‌شد نمی‌داد و حتی کلمه «قل» را که خطاب پروردگار به او است، عیناً ذکر می‌کرد. ب. «حنیف»: به معنای شخص یا چیزی است که تمایل به سویی پیدا کند، ولی در اصطلاح قرآن، به کسی گفته می‌شود که از آیین باطل زمان خود روی گرداند و به آیین حق توجه کند.